

Asia: VN/9898/2021-75

Ehdotukset SUP-direktiivin täytäntöönpanoon liittyviksi asetuksiksi sekä uudeksi keräyspaperia koskevaksi asetukseksi

Lausunnonantajan lausunto

Valtioneuvoston asetus eräistä muovituotteista

Tumppien erilliskeräys ja tumppiastiat

Tupakkaroskikset tai tuhkakupit olivat osa katukuvaa vielä vuosikymmen tai kaksi sitten, mutta ne ovat poistuneet maisemasta lähinnä kuntien savuttomuusohjelmien vuoksi. SUP-direktiivi ei edellytä tumppien erilliskeräystä. Mm. Johdanto-osan kohdan 22 toteaa seuraavaa: ”Tupakkatuotteiden, joiden suodattimet sisältävät muovia, [...] asianmukainen käsittely jätehierarkian mukaisesti ei edellytä erilliskeräystä.” Yhden, jatkuvasti vähenevän, tuotteen erilliskeräys ei myöskään ole direktiivin edellyttämän kustannustehokkuusvaatimuksen mukaista. Toki roska-astioihin voidaan kiinnittää erillisiä astioita, kuten tuhkakuppeja. Erillisten tupakka-astioiden tyhjentäminen ei myöskään voi minkään logiikan mukaan edellyttää erillistä keräystä. Kuten edellä todettu, on syytä välttää käytäntöjä ja ylipäättään ajatusta, joiden mukaan tuottajavastuussa olisi kyse veroluontoisesta tulosta kunnille. Tällaisen tulorakenteen luomista tehottomilla ratkaisuilla on syytä välttää.

Olemme toimittaneet Ympäristöministeriön käyttöön tutkimuksen, jossa olemme tarkastelleet kuluttajien roskaamiskäyttäytymistä julkisilla paikoilla. Tämänkaltaisen tutkimuksen hyötynä on, että tupakkaroskiksia voidaan sijoittaa tehokkaammin ja näin myös ottaa huomioon Suomen erityispiirteet suurena ja harvaanasuttuna maana. Yksi tupakkaroskis/300 asukasta ei ole kovinkaan järeä työkalu, mikäli halutaan huolehtia ympäristön siisteydestä kustannustehokkaalla tavalla.

Valtioneuvoston asetus muovia sisältävistä kalastusvälineistä

-

Valtioneuvoston asetus eräiden muovituotteiden tuottajien kunnille maksamista korvauksista

Tuottajamaksujen määräytyminen vuosiksi eteenpäin

On syytä välttää käytäntöjä ja ajatusta, joiden mukaan tuottajavastuussa olisi kyse veroluontoisesta tulosta kunnille. Vedoksessa esitetään, että tuottajien kustannusveloitteet lyötäisiin lukkoon useiksi vuosiksi jokaisen keräystutkimuksen jälkeen. Vedoksessa esitetty lähestymistapa on huomattavan jäykkä, eikä ota huomioon hyvin perustavaa laatua olevia tosiasioita, kuten direktiivin alkuperäisiä tavoitteita eli pyrkimystä vähentää roskan määrää, ml. tuottajien tuotekehitystä, kuin myös sitä, että maahantuotujen tupakkatuotteiden määrä laskee jatkuvasti. Tupakkatuottajien ollessa kyseessä, tumppien tuonti maahan on hyvinkin tarkkaan ja reaaliaikaisesti seurattua, koska kyseessä on valmisteveron alainen tuote. Näin ollen näin jäykästi määrättyihin tuottajakustannuksiin ei ole perusteita. Direktiivin määräämiin tuottajien velvollisuuksiin kuuluu myös kustantaa kuluttajiin suuntautuvia valistuskampanjoita. Esitetyn vedoksen perusteella saa kuvan, ettei Suomen hallitus usko näillä kampanjoilla olevan mitään käytännön merkitystä.

Valtioneuvoston asetus pakkauksista ja pakkausjätteistä annetun asetuksen muuttamisesta

-

Valtioneuvoston asetus juomapakkauksista annetun asetuksen muuttamisesta

-

Valtioneuvoston asetus keräyspaperin erilliskeräyksestä ja kierrätyksestä

-

Mäkinen Lauri
Tupakkateollisuusliitto Ry